

ingediend op **1300** (2021-2022) – Nr. 3
13 juni 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Johan Danen

over het ontwerp van decreet

over de relancemaatregelen in het onderwijs

Documenten in het dossier:

- 1300** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendement

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Loes Vandromme, Hilâl Yalçın;
Jean-Jacques De Gucht, Gwendolyn Rutten;
Johan Danen, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Els Ampe, Tom Ongena;
Stijn Bex;
Steve Vandenbergh.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

I.	Toelichting door minister Ben Weyts	4
II.	Algemene bespreking	4
1.	Tussenkomen van de leden	4
1.1.	Roosmarijn Beckers	4
1.2.	Loes Vandromme	5
1.3.	Hannelore Goeman	5
1.4.	Kathleen Krekels	6
1.5.	Johan Danen.....	6
1.6.	Karolien Grosemans	6
2.	Antwoorden van minister Ben Weyts.....	6
3.	Bijkomende vragen en antwoorden.....	7
III.	Artikelsgewijze bespreking	7
IV.	Stemming over het geheel	8
	Tekst aangenomen door de commissie.....	9

Op 9 juni 2022 besprak de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs.

I. Toelichting door minister Ben Weyts

Minister *Ben Weyts* schetst dat het ontwerp van decreet beperkt in omvang is. Het past in de ambitie van de Vlaamse Regering om te strijden voor een betere onderwijskwaliteit en de daarmee verbonden aanpak van het lerarentekort. Hij overloopt daarbij de inhoud niet artikel per artikel, maar bespreekt de thema's die in het ontwerp van decreet aan bod komen.

Het eerste betreft de verlenging van het ondersteuningsmodel in afwachting van het decreet Leersteun. In dat kader wordt de periode verlengd voor de inzet van de middelen voor de ondersteuners die een professionalisering volgen. Als men een kwalitatieve begeleiding wil voor kinderen met een zorgnood, zijn er immers goed geschoolde ondersteuners nodig met de nodige expertise. Daar wil de minister nu volop op inzetten. In sommige gevallen worden bijvoorbeeld jongeren ingezet die zelf nog maar pas afgestudeerd zijn om meer ervaren leerkrachten te ondersteunen. Middelen die voor het schooljaar 2021-2022 werden toegekend voor de vervanging van ondersteuners tijdens hun professionalisering, kunnen ook in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 aangewend worden voor de aanstelling van vervangers.

Als tweede element vermeldt de minister dat voortaan ook de Syntra's (voor de leerlingen in leertijd en duaal leren binnen die centra) relancemiddelen krijgen.

De derde cluster betreft personeelsmateries, waarbij hij wijst op de bijkomende middelen voor ICT-vorming. Eens te meer gaat het om extra middelen, mogelijkheden en flexibiliteit voor de scholen, benadrukt de minister. Voor de uitvoering van de relanceplannen Digisprong en Edusprong voorziet de minister in middelen om onderwijspersoneel ICT-opleidingen te laten volgen. Hij beklemtoont daarmee dat de Digisprong niet alleen een verhaal is van hardware en software, maar ook gaat over de professionalisering van leerkrachten om ervoor te zorgen dat ze met die digitale leermiddelen effectief aan de slag kunnen gaan ter verbetering van de onderwijs- en leerprocessen. Het doel is om deskundige schoolteams met voldoende ICT-competenties te hebben.

Concreet voorziet de minister in 120 euro voor elke voltijdse betrekking in een ambt van bestuurs- en onderwijzend personeel in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Die middelen worden prioritair ingezet in het volwassenenonderwijs, dat moet zorgen voor het aanbod aan de scholen in de vorm van bijvoorbeeld bootcamps om leraren te professionaliseren over ICT.

II. Algemene bespreking

1. Tussenkomen van de leden

1.1. Roosmarijn Beckers

De fractie van *Roosmarijn Beckers* is in het algemeen tevreden over het ontwerp van decreet. Zij waardeert met name de gekleurde middelen voor de bijscholing van bestuurs- en onderwijzend personeel, maar betreurt tegelijk dat het om een eenmalige injectie gaat. Er komen immers nieuwe generaties leerkrachten en de digitale wereld is in constante evolutie. Zij veronderstelt dan ook dat structurele ICT-professionalisering zal worden opgenomen in het algemene professionaliseringsplan waaraan de minister zegt te werken. In elk geval verkiest haar fractie

inbedding in een langetermijnvisie om de ICT-kennis en vaardigheden up-to-date te houden.

Verder merkt de spreker op dat alleen middelen worden uitgetrokken voor bestuurs- en onderwijzend personeel en niet voor bijvoorbeeld zorgcoördinatoren, paramedici of de ICT-coördinatoren zelf. In de categorie andere waren vorig schooljaar ongeveer 17.000 voltijdsequivalenten (vte's) school- of niveaugebonden personeelsleden werkzaam en zelfs 22.000 als men ook de niet-school- of niveaugebonden personeelsleden meerekent. Ook die groepen moeten digitaal voldoende bekwaam zijn. Waarom zijn zij niet meegenomen in de oefening? Komen er voor hen aparte bijscholingsmiddelen?

Als men het bedrag van 120 euro per vte verdeelt over het aantal personeelsleden, komt men uit op 112 euro. Aangezien een aantal deeltijds werkt, komt dat neer op ongeveer 99 euro per persoon. Het is echter niet zo dat iemand die halftijds werkt, maar de helft van de bijscholing nodig heeft. Daar komt bij dat er ook een verschil is tussen de onderwijsniveaus: 108 euro voor het basisonderwijs en 115 euro voor de andere niveaus. Hoe verklaart de minister dat verschil?

Verder moet er ook voldoende tijd en ruimte zijn voor de personeelsleden om nascholing te volgen. Dat is niet evident in het licht van het lerarentekort. Hoe groot schat de minister dat obstakel? Wat met de beginnende leerkrachten, die vaak slechts korte tijd op een school verblijven, en de zijinstromers?

Tot slot wordt in het kader van het ondersteuningsmodel de tijdsperiode voor de aanwending van eenmalige middelen verlengd, wat goed is. Maar is het voldoende, aangezien het vinden van vervangers moeilijk is, nog afgezien van de dreiging door de coronacrisis? Waarom is niet in een uitbreiding naar het volledige schooljaar voorzien?

1.2. Loes Vandromme

Loes Vandromme vraagt of de informatie over de maatregelen tijdig en dus voor 25 juni aan de scholen kan worden bezorgd.

Hoever zijn de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) al gevorderd in de ontwikkeling van hun ICT-professionaliseringsaanbod? Vanaf wanneer kunnen scholen er een beroep op doen? Wat is de stand van zaken? Hoe ondersteunt de minister scholen die moeilijkheden hebben met ICT? Verder sluit ze zich aan bij de opmerking over de afwezigheid van de paramedici bij de toekenning van ICT-middelen. Kunnen zij alsnog opgenomen worden?

Tot slot verwoordt ook Loes Vandromme het probleem dat de onvindbaarheid van vervangers stelt aan het professionaliseren van ondersteuners.

1.3. Hannelore Goeman

Hannelore Goeman informeert naar het verdwijnen van een groot aantal artikelen uit het voorontwerp van decreet. Zijn ze verplaatst naar een verzameldecreet?

Uiteraard is de inzet van relancemiddelen voor ICT-opleidingen een goede zaak, met die bedenking dat ze wel eenmalig zijn. Op termijn moet ook nagedacht worden over structurele bijscholing in het perspectief van een duidelijke visie op digitalisering binnen het onderwijs. Hoe ziet de minister dat vervolg? Ook zij vraagt naar het ontbreken van middelen voor paramedici en zorgondersteuners. Het lid wil ook het budget kennen, in zijn geheel en per leerkracht.

Tot slot sluit ook zij, wat de professionalisering van ondersteuners en hun vervanging betreft, zich aan bij de vraag over de beperking van de verlenging tot het eerste trimester en het pleidooi voor de uitbreiding tot het hele schooljaar.

1.4. Kathleen Krekels

Ook *Kathleen Krekels* wijst op de moeilijkheid om vervangers voor ondersteuners te vinden tijdens hun professionalisering. Heeft de minister er zicht op in welke mate dat effectief een reden is om de middelen niet op te nemen? Welk aandeel heeft dat motief in de niet-besteding?

1.5. Johan Danen

De fractie van *Johan Danen* vindt het een goede zaak dat de nascholingsmiddelen gekleurd zijn en dat de sancties bij niet-besteding vrij zwaar zijn. Zal in middelen voorzien worden om ook de paramedici en andere ondersteuners in te calculeren?

Hij sluit zich ook aan bij de oproep om in structurele middelen te voorzien. Ook hij werpt de vraag op of de verlenging van de vervangingsmogelijkheid tot het eerste trimester van volgend schooljaar wel voldoende is in het licht van het lerarentekort, en of niet de uitbreiding tot het hele schooljaar moet worden overwogen. Wat doet de minister met de middelen die niet tijdig ingezet konden worden?

1.6. Karolien Grosemans

De fractie van *Karolien Grosemans* waardeert het vrijmaken van nascholingsmiddelen om personeel op het vlak van ICT te professionaliseren, dat elke school dat op haar eigen tempo kan doen en dat een coördinator bij de CVO's wordt aangesteld.

Er is geen wonderoplossing voor het lerarentekort en het ontwerp van decreet is dan ook een voorbeeld van wat wel mogelijk is om resultaat te boeken: een geheel van concrete, kleine bijstellingen.

2. Antwoorden van minister Ben Weyts

Minister *Ben Weyts* benadrukt dat de middelen voor ICT-professionalisering kunnen worden uitgegeven tot medio 2026. Zijn doel is dat de nieuwe leerkrachten dankzij de lerarenopleiding maximaal mee zijn en dat de bestaande leerkrachten bijgeschoold worden.

De minister legt uit dat het aantal personeelsleden wordt gebruikt als criterium om middelen over te maken aan de scholen. Het is geen individueel budget dat elke leerkracht krijgt toegewezen. De scholen kunnen de middelen naar eigen inzicht besteden en hoeven niet voor iedereen hetzelfde budget uit te trekken. Dat hangt immers af van de noden. Men krijgt als bedrag het aantal leerkrachten maal 120 euro. De bijscholing hoeft ook niet tijdens de lessen plaats te vinden.

Hij weet dat het niet nodig is om de ICT-coördinatoren bij te schaven op het vlak van ICT. Zij zijn al professionals. Voor hen bestaat als ondersteuning wel het kenniscentrum Digisprong.

De keuze voor 2023 als deadline is begrotingstechnisch. De middelen volgen immers het principe van de annualiteit van de begroting.

De CVO's zijn volop bezig met de ontwikkeling van het aanbod, maar de minister vraagt na vanaf wanneer het toegankelijk is. Mogelijk zijn er hier en daar ook lokale verschillen.

De toelichting bij een aantal concrete maatregelen is al aan de gang in de ronde van Vlaanderen die de minister samen met de administratie maakt en waarop per provincie alle directeurs worden uitgenodigd. Daarbij wordt altijd voorzichtig gecommuniceerd en steeds vermeld wanneer zaken nog voorwerp zijn van debat in het parlement. Toch is het nuttig om al aan te geven wat er komen zal. Het gaat de scholen immers om de mogelijkheden en de middelen, niet om de procedurele stand van zaken. Hij verzekert echter dat ook het formele element van de omzendbrieven tegen 25 juni rond zal zijn.

De verdwenen artikelen betreffen het volwassenenonderwijs en zijn ondertussen al goedgekeurd, nadat ze waren opgenomen in een van de nooddecreten bij de aanpak van de coronacrisis, meer bepaald het voorstel van decreet tot het nemen van dringende maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de coronacrisis (IX) (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1117/1), legt de minister uit.

De termijn voor het gebruik van de middelen voor de vervanging van ondersteuners is verlengd omdat de laatste coronagolf uiteindelijk heviger was dan verwacht, waardoor ondersteuners hun professionalisering moesten uitstellen.

3. Bijkomende vragen en antwoorden

Loes Vandromme informeert naar de stand van zaken van de oproep aan de leerwinkels die de minister aankondigde in het kader van Edusprong. Komt er een decretaal initiatief of zijn er andere plannen?

Johan Danen herhaalt zijn vraag naar het structurele nascholingsaanbod. Is de minister bereid om de middelen voor de vervanging van professionaliserende ondersteuners die overblijven op het einde van het jaar, over te brengen naar het volgende?

Minister *Ben Weyts* zou dat laatste – onbenutte middelen overdragen – altijd willen doen, mocht het kunnen. Begrotingen zijn echter eenjarig. Er zijn natuurlijk wel technieken om voor een bepaalde casus onbenutte middelen in een ander jaar uit te geven, zoals een rollend fonds. Zo worden ook de relancemiddelen over een periode van meerdere jaren gespreid. Dat is echter bij wijze van uitzondering.

De leerwinkels zijn volgens de minister geregeld in het programmadecreet. Hij laat nagaan of al dossiers zijn ingediend in het kader van de oproep.

Roosmarijn Beckers dringt aan op een antwoord op de vraag over de groep personeelsleden die geen bestuurs- en onderwijzende functie hebben.

Minister *Ben Weyts* bevestigt dat paramedici niet zijn opgenomen voor de berekening. Zelf betwijfelt hij of ICT-bootcamps aangewezen zijn voor paramedische beroepen, maar uiteindelijk zijn het de scholen die beslissen, benadrukt hij. Zij zijn daarin vrij.

III. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 2

Karolien Grosemans licht amendement nr. 1 toe, dat ertoe strekt om in paragraaf 4, eerste lid, op de eerste en tweede regel de woorden “uiterlijk voor het einde van juli 2026” te vervangen door de woorden “uiterlijk op 31 juli 2026”.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 3 tot en met 7 worden aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Kathleen KREKELS
Loes VANDROMME
Johan DANEN,
verslaggevers

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Toekenning nascholingsmiddelen ICT-opleidingen

Art. 2. §1. De Vlaamse Gemeenschap stelt voor het begrotingsjaar 2022 bijkomende nascholingsmiddelen ter beschikking voor het volgen van opleidingen Informatie- en Communicatietechnologie (ICT). Deze nascholingsmiddelen bedragen 120 euro per organieke voltijdse betrekking in een ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel van de onderwijsinstellingen van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Elke instelling neemt de opleidingen ICT waarvoor deze middelen worden aangewend op in het professionaliseringsplan, vermeld in artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Elke instelling wendt de nascholingsmiddelen uitsluitend aan voor opleidingen ICT voor de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.

§2. Het aandeel in de middelen waarop elke instelling recht heeft, wordt pro rata berekend op basis van het aantal organieke voltijdse betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel in de instelling op 1 februari 2021, rekening houdend met het niveau waarvoor de middelen, vermeld in paragraaf 1, bestemd zijn.

§3. De nascholingsmiddelen worden in twee schijven aan de inrichtende machten van de instellingen uitbetaald. De eerste schijf van 60 procent wordt uitbetaald voor het einde van het schooljaar 2021-2022, de tweede schijf van 40 procent wordt uitbetaald voor het einde van het begrotingsjaar 2022.

§4. De nascholingsmiddelen moeten uiterlijk op 31 juli 2026 aangewend worden. Nascholingsmiddelen die niet tijdig aangewend worden, moeten onmiddellijk worden terugbetaald.

Bij afwending van de middelen kan de Vlaamse Regering een administratieve geldboete opleggen van ten hoogste het vijfvoud van de afgewende nascholingsmiddelen. De geldboete kan in mindering worden gebracht van de nog aan de inrichtende macht verschuldigde middelen, met inbegrip van de werkingsmiddelen of -toelagen.

Een terugvordering of inhouding van de nascholingsmiddelen kan er niet toe leiden dat het gedeelte van de werkingsmiddelen voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 3. In artikel 87ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt de zin "De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering." vervangen door de zin "De middelen worden ingezet om in het schooljaar 2021-2022 en in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 personeelsleden aan te stellen die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering."

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 4. In artikel 34/1 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt de zinsnede "scholen, centra of scholengemeenschappen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" telkens vervangen door de zinsnede "scholen voor gewoon secundair onderwijs, scholen voor buitengewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, wat duaal leren en de leertijd betreft".

Art. 5. In artikel 48/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt de zinsnede "scholen, centra of scholengemeenschappen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" telkens vervangen door de zinsnede "scholen voor gewoon secundair onderwijs, scholen voor buitengewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, wat duaal leren en de leertijd betreft".

Art. 6. In artikel 330/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt de zin "De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering." vervangen door de zin "De middelen worden ingezet om in het schooljaar 2021-2022 en in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 personeelsleden aan te stellen die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering.".

Hoofdstuk 5. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Art. 7. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Artikel 2 heeft uitwerking met ingang van 1 juni 2022.

Artikel 4 en 5 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2021.